

प्रसक्तम् (von सक्त mit प्र) adj. überwältigend: Indra Pāṇkāv. Br. 21, 14, 18. Kāṭh. Çr. 23, 4, 21.

प्रसातिका f. eine best. feinkörnige Reisart (अणुव्रीहि) RATNAM. im ÇKDr. pl. Mārk. P. 32, 9. — Vgl. प्रसाधिका.

प्रसाद् (von प्रसाद), प्रसादति klar —, hell sein: प्रसादयति सर्वाशा ÇATR. 14, 131.

प्रसाद (von सद् mit प्र) m. 1) Klarheit, Reinheit, Ungetrübtheit; = प्रसन्नता AK. 1, 1, 2, 18. = स्वच्छ (!) TRIK. 3, 3, 208. = स्वास्थ्य H. an. 3, 335. MED. d. 33. Viçva beim Schol. zu Viçavād. 9. गङ्गायाः VIKR. 8. महेदधेः PRAB. 5, 2. मलोपकृतप्रसादे (Gegens. शुद्ध) दर्पणतले ÇĀK. 191. भस्मना ज्वलद्भारः प्रसादे लभतेतराम् Spr. 2109. वर्षप्रसादाः ÇVET. ÇV. UP. 2, 13. ज्ञानं MUNI. UP. 3, 1, 8. गिराम् Spr. 1631. Klarheit des Stils; = काव्यगुण TRIK. H. an. MED. (काव्यप्राण gedr., aber in den Corrig. in काव्यगुण verbessert; काव्यप्राण auch bei Viçva a. a. O.). प्रसिद्धार्थपदत्वं यत्न प्रसादे निगद्यते PRATĀPAR. 68, a, 1. Kāvjād. 1, 45. SĀH. D. 611. Unaufgeregtheit, natürliche Ruhe: धातुं KATHOP. 2, 20. अस्मकप्रसादं Suçr. 1, 67, 4. अस्त्रः श्लेष्मणाश्चापि 328, 15. दृष्टिं 2, 338, 2. इन्द्रियाणामप्रसादः 47, 21. मुखं Verklärtheit des Gesichts: पूर्यभिव्यक्तमुखप्रसादा RAGH. 16, 23, 2, 68 ed. Calc. अष्ट्यात्मं JOGAS. 1, 47. Heiterkeit des Gemüths, gute Laune: आत्मा प्रसादमधिगच्छति BHAG. 2, 64, 65, 18, 37. RAGH. 17, 1. VIKR. 8. मनसः Suçr. 1, 46, 6. मनः BHAG. 17, 16. MBH. 3, 11885. कर्षस्त्रिष्टावाप्तेर्मनःप्रसादः SĀH. D. 72, 8. परेषां चेतांसि — प्रसादे नेतुम् Spr. 1726. Verz. d. Oxf. H. 30, 6, 9. Suçr. 1, 2, 20. = अनुरोध, अनुरोधन, अनुग्रह freundliches Benehmen, Gunst, Gnade AK. 3, 4, 16, 93. TRIK. H. an. MED. Viçva. = प्रणय HALĀJ. 4, 88. — GOBH. 4, 5, 16. 8, 4. SĀV. 5, 21. N. 14, 18. R. 1, 2, 38. 53, 12, 18. 62, 27. 6, 102, 26. Spr. 1306. न च प्रसादः पुरुषेषु मोघः 1372. 1877. 1878. 2438. SŪRJAS. 13, 19. RAGH. 1, 91, 2, 22. 68. ÇĀK. 189. VID. 116. 269. HIT. Pr. 1. PRATĀPAR. 22, b, 2. 44, a, 5. Bhaḡ. P. 8, 23, 6 (bei BURNOUT verdrückt प्रसदं st. प्रसादं). गृहीतो ऽयं मत्प्रसादः HIT. 127, 6. प्रसादे कुरु sei gnädig N. 17, 38. R. 1, 18, 12, 22, 20. 58, 23. 64, 4. मदीयमिदानीं प्रयोगमवलोकयितुं प्रसादः क्रियताम् MĀLAV. 23, 20. PRAB. 25, 2. दृष्टिप्रसादे कुरु gewähre mir die Gnade deines Blicks HIT. 40, 21. 103, 16. अं unfreundliches Benehmen IND. St. 2, 48. Spr. 3335. सः gnädig KATHĀS. 47, 33. PĀṆKĀT. 83, 4 (Gegens. दुष्टवृद्धि). सप्रसादम् adv. PRAB. 97, 10. सुं adj. M. 3, 213. वाचो प्रसादेन durch die Gunst so v. a. durch Vermittelung Kāvjād. 1, 3. Personifiziert ist die Heiterkeit, Gunst ein Sohn Dharma's von der Maitri Bhaḡ. P. 4, 1, 50. Nach H. an. MED. und Viçva hat प्रसाद auch die Bed. von प्रसक्ति. — 2) so v. a. प्रसाद-द्रव्य. प्रसादान्न (VāḡAS. 242) Gnadengeschenk, Gnadenspeise; so heisst der einem Idol dargebotene Gegenstand oder die von einem Lehrer übrigt gelassene Speise (देवनिवेदितद्रव्यं गुत्रणा भुक्तावशेषश्च ÇKDr.), die man ohne Bedenken sich aneignen oder verspeisen darf: आसीद्विशध्नो राजा प्रजापालनतत्परः। प्रसादे सत्यदेवस्य त्यक्ता दुःखमवाप सः॥ इति स्कान्दे रेवावष्टे सत्यनारायणव्रतकथा॥ ÇKDr. WILSON, Sel. Works I. 116. 134. 163. 268. 273. Vgl. प्रसादीकर. — 3) Titel eines Commentars zur Prakriyākāumudī COLBR. Misc. Ess. II. 38. 41. 43. 49. Verz. d. Oxf. H. No. 333. कृत् ebend. 162, b. IND. St. 4, 173. — Vgl. अम्बु, दुष्प्रसाद, दक्षप्रसादा.

IV. Theil.

प्रसादक (vom caus. von सद् mit प्र) adj. klärend, klar machend: अम्बुं (फलं कतकवृत्तस्य) Spr. 1931 (M.). erheitend: गुरुचितं R. 3, 55, 86. gnädig stimmend. gnädig zu stimmen beabsichtigend: अहं तु तं नर्व्या-ग्रमुपयातः प्रसादकः R. 2, 90, 17. स जगाम वनं वीरो रामपादप्रसादकः 1, 1, 35. सुं wohl der leicht gnädig zu stimmen ist MBu. 12, 1431.

प्रसादन (wie eben) 1) adj. f. ई klärend; s. अम्बु, तोय, beruhigend, erheitend: शोणितरसं Suçr. 1, 153, 11. शोणितपित्तयोः 199, 1. इन्द्रियाणाम् 167, 2. आत्मं (भक्ति) Bhaḡ. P. 1, 2, 22. कर्पास्य das Ohr erheitend R. 5, 13, 17. — 2) m. ein königliches Zelt H. 993, Sch. — 3) f. आ Dienst H. 406. HALĀJ. 1, 129. — 4) n. a) das Klären, Klarmachen Suçr. 1, 171, 7. das Beruhigen: नेत्रं so v. a. das kunstgerechte Behandeln der Augen Verz. d. B. H. 283, 1. das Erheitern: श्रुतिं ÇĀK. 4, 2. चित्तं IND. 2, 31. JOGAS. 1, 38. पाण्डवस्य MBh. 4, 2311. R. 1, 3, 15 (10 GORR.). 2, 62 in der Unterschr. PRAB. 97, 10. Citat beim Schol. zu ÇĀK. 3, 5. त्वत्प्रसादनात् dadurch, dass ich dich gnädig stimme. SĀV. 5, 81. प्रसाधन MBh. 9, 3527 fehlerhaft für प्रसादन. Vgl. दुष्प्रसादन. — b) gekochter Reis TRIK. 2, 9, 15 (m.; ÇKDr. und WILSON n. nach ders. Aut.). II. 393. — HARIV. 7777 und MĀLAV. 40 ist प्रसाधन st. प्रसादन zu lesen.

प्रसादनीय (wie eben) adj. gnädig zu stimmen BURN. Intr. 198, N. 3.

प्रसादपट्ट (प्र + पट्) m. Ehrenbinde, Ehrenturban (als Zeichen königlicher Gunst) VAKĪD. BRH. S. 48, 3. पञ्चशिखा भूमिपतेस्त्रिशिखा गुवराजगार्ध्वमक्षिभ्योः। एकशिखः सैन्यपतेः प्रसादपट्टो विना शिखया॥ 5. 71, 3 (6). प्रसादप्रतिलब्ध (प्र + प्र) m. N. pr. eines dämonischen Wesens LAIT. ed. Calc. 391, 3.

प्रसादपितृव्य (vom caus. von सद् mit प्र) adj. gnädig zu stimmen: चन्द्रे ममोर्गर्गं व्यः PĀṆKĀT. 163, 8.

प्रसादवत् (von प्रसाद) adj. = प्रसन्न H. an. 3, 389. Samādhi der प्रसादवती Lot. de la b. I. 253.

प्रसादवित्तक KATHĀS. 1, 49 viell. fehlerhaft für वित्तम (superl. von प्रसाद - विद्) der Jmdes Gunst am besten kennt d. i. vor allen Andern bevorzugt.

प्रसादान्न s. u. प्रसाद 2.

प्रसादिन् (von प्रसाद) adj. = प्रसादन beruhigend, erheitend: जनचित्तप्रसादिनी MBu. 12, 4827.

प्रसादीकर (प्रसाद + 1. कर्) Jmd Etwas in Gnaden übergeben, — schenken: जालंधरे लोकरं च मण्डलानीतराणि च। प्रसादीकृत्य RĀGĀ-TAR. 4, 177. PĀṆKĀT. 230, 25. को पिप्रोप्रो पसादीकरीषडु DĀNTAS. 68, 8 kann nur bedeuten welcher Auftrag soll ausgeführt werden? Vgl. प्रसाद 2.

प्रसाद्य (vom caus. von सद् mit प्र) adj. gnädig zu stimmen MBu. 12, 10195. 13, 5085. R. 1, 63, 15. 2, 26, 26.

प्रसाधक (vom caus. von साध् mit प्र) 1) adj. f. अधिकā schmückend: आशां VĀSĀVAD. 13. वीरः सप्तद्वीपप्रसाधकः MĀRK. P. 127, 32. — 2) m. Ankleider. Schmücker, Kammerdiener KĀM. NITIS. 12, 45. RAGH. 17, 22. f. प्रसाधिका Kammermädchen 7, 7. — 3) f. अधिकā wilder Reis BULVAPR. im ÇKDr.; vgl. प्रसातिका.

प्रसाधन (wie eben) 1) adj. f. ई zweugebringend: यो यज्ञस्य प्रसाधनस्तर्तुद्विधाततः। तमाहुतं नशीमहि RV. 10, 37, 2. विद्येस्य प्रसाधनमग्निम् 91, 8. — 2) Kamm, m. H. 688. f. ई AK. 2, 6, 2, 41. H. an. 4, 182. MED.

69*